

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Scrúdú Deiridh na Sraithe Sóisearaí, 2024

Staidéar Gnó

Comhleibhéal

Dé Luain 10 Meitheamh Tráthnóna 1:30 - 3:30

270 marc

Scrúduimhir

----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

Dáta Breithe

		/			/		
----------------------	----------------------	---	----------------------	----------------------	---	----------------------	----------------------

Scríobh 3 Feabhra 2005
mar 03 02 05, mar shampla

Stampa an Ionaid

Treoracha

Tá **dhá** roinn sa scrúdpháipéar seo.

Roinn A 15 Cheist 90 marc

Roinn B 3 Cheist 180 marc

Freagair gach ceist.

Scríobh do chuid freagraí le peann gorm nó le peann dubh. Níl cead peann luaidhe a úsáid ach amháin i gcomhair na ngraf.

Scríobh do fhreagraí sna spásanna atá curtha ar fáil sa leabhrán seo.

Tá spás breise curtha ar fáil ag deireadh an leabhráin scrúdaithe. Lipéadaigh aon obair bhreise go soiléir le huimhir na ceiste agus leis an gcuid den cheist.

Déanfar an leabhrán scrúdaithe seo a scanadh agus cuirfear do chuid oibre i láthair scrúdaitheora ar scáileán. Is féidir nach bhfeicfidh an scrúdaitheoir aon rud a scríobhfaidh tú taobh amuigh de bhoscaí na bhfreagraí.

Is ceadmhach áireamhain a úsáid.

Scríobh déanamh agus múnla d'áireamhain anseo:

Admhálacha

Íomhánna

Íomhá ar leathanach 3 www.buzz.ie

Íomhá ar leathanach 6 www.rte.ie

Íomhá ar leathanach 7 www.electricpicnic.ie

Íomhá ar leathanach 9 www.cso.ie

Íomhá ar leathanach 10 www.rte.ie

Íomhá ar leathanach 11 www.kelloggs.ie

Íomhá ar leathanach 11 www.mcdonalds.ie

Íomhá ar leathanach 11 www.google.ie

Íomhá ar leathanach 11 www.patthebaker.com

Íomhá ar leathanach 12 www.kelloggs.ie

Íomhá ar leathanach 13 www.kelloggs.ie

Íomhá ar leathanach 16 www.rte.ie

Íomhá ar leathanach 22 www.northmidlandscu.ie

Freagair gach ceist.

Tá na ceisteanna uile ar aon mharc.

Ceist 1

Cuir tic (✓) sa bhosca ceart chun a thaispeáint cé acu an luach saothair airgid nó sochar comhchineáil d'fhostaithe é **gach ceann** díobh seo a leanas:

		Luach Saothair Airgid	Sochar Comhchineáil
	Carr Cuideachta		
	Pá		
	Ballraíocht i Spórtlann		

Ceist 2

Tá gealltanas tugtha ag Rialtas na hÉireann méadú bliain ar bhliain a chur ar cháin charbóin go dtí go mbeidh sí €100 in aghaidh an tonna in 2030.

Curtha in oiriúint ó www.esri.ie

Tabhair breac-chuntas ar conas a bhíonn tionchar ag cánacha, amhail cáin charbóin, ar gach ceann díobh seo a leanas:

Tomhaltóirí:
An Timpeallacht:

Ceist 3

Féach ar an bhfógra seo a leanas le haghaidh cuideachta árachais i Maigh Chromtha, Co. Chorcaí.

Árachas A1 Teo.
An Chearnóg Thiar, **Maigh Chromtha, Co. Chorcaí.**

Foirgnimh €2.50 in aghaidh gach €1,000

Aláram buirgléireachta suiteáilte - lascaine 9%

Ba mhaith le Lucas agus Katrina árachas ar luach €320,000 a fháil dá dteach. Níl aon aláram buirgléireachta acu.

- (i) Agus an t-eolas thuas á úsáid agat, ríomh costas a bpréimh-árachais ó Árachas A1 Teo.

Costas an Árachais	Obair
€	

- (ii) Ríomh cé mhéad airgid a d'fhéadfadh Lucas agus Katrina a shábháil dá ndéanfaidís aláram buirgléireachta a shuiteáil.

Sábháil	Obair
€	

Ceist 4

Beidh creidmheas de €450 le fáil ag custaiméirí leictreachais baile.

Curtha in oiriúint ó www.citizensinformation.ie

Tabhair breac-chuntas ar **dhá** chúis, dar leat féin, ar thug an rialtas creidmheas leictreachais de €450 do gach líon tí.

1.	
2.	

Ceist 5

Tháinig méadú de 4.1% faoin gcéad ráithe de 2023 ar an líon daoine a bhí ag obair i ngeilleagar na hÉireann.

Curtha in oiriúint ó www.cso.ie

Tabhair breac-chuntas ar **dhá** thairbhe a bhaineann geilleagar na hÉireann as an méadú sin ar an líon daoine atá ag obair.

1.
2.

Ceist 6

Críochnaigh an Ráiteas maidir le Staid Airgeadais (sliocht) thíos agus na trí réimse nach bhfuil scáthaithe á gcomhlánú acu, a bhfuil na huimhreacha (i) go (iii) orthu.

Ráiteas ar Staid Airgeadais mar a bhí ar an 31/12/2023			
	€	€	€
	Costas	Dímheas	Glanluach de réir na Leabhar
Sócmhainní Seasta			
Foirgnimh	550,000	11,000	(i)
Trealamh	92,000	(ii)	82,800
	(iii)	20,200	621,800

Obair más gá:

Ceist 7

Leathnaíodh limistéar an euro go dtí 20 náisiún nuair a tugadh an Chróit isteach ar an 1 Eanáir, 2023.

Curtha in oiriúint ó www.rte.ie

(i) Críochnaigh an abairt seo a leanas:

Is é limistéar an euro:

(ii) Luaigh tairbhe **amháin** a bhaineann le hÉirinn a bheith i limistéar an euro.

Ceist 8

Agus an t-eolas thíos a úsáid agat, déan idirdhealú idir cearta agus freagrachtaí **fostaí**.
Cuir tic (✓) sa bhosca ceart.

	Ceart	Freagracht
Déanamh de réir na nósanna imeachta go léir maidir le sláinte agus sábháilteacht san áit oibre		
Pá íosta ar a laghad a thuilleamh		
Dul isteach i gceardchumann		

Ceist 9

Tá coigilteas ag Cáit Ní Sheasnáin i gcuntas taisce le haghaidh a bainise a bheidh ag tarlú go luath. Thuill sí €200 úis ar an gcoigilteas sin a bhfuil CCÚT (DIRT) dlite air ag ráta 33%.

(i) Seasann CCÚT dó seo a leanas:

Cáin	C_____	Ú_____	T_____
------	--------	--------	--------

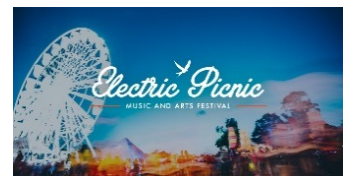
(ii) Ríomh an méid CCÚT (DIRT) a íocfaidh sí leis an Rialtas ar a cuid úis. Taispeáin do fhreagra sa spás atá ar fáil dó.

Freagra	Obair
€	

Ceist 10

Féile cheoil agus ealaíon is ea Electric Picnic a bhíonn ar siúl gach bliain in Éirinn.

Is sampla d'fhiontar cultúrtha é.

Cén ról atá ag fiontar **cultúrtha** sa tsochaí?

1.
2.

Ceist 11

Cuir na doiciméid ghnó seo a leanas san ord ceart: (Tá ceann amháin díobh déanta duit.)

Sonrasc, Luachan, Litir Fiosrúcháin, Admháil

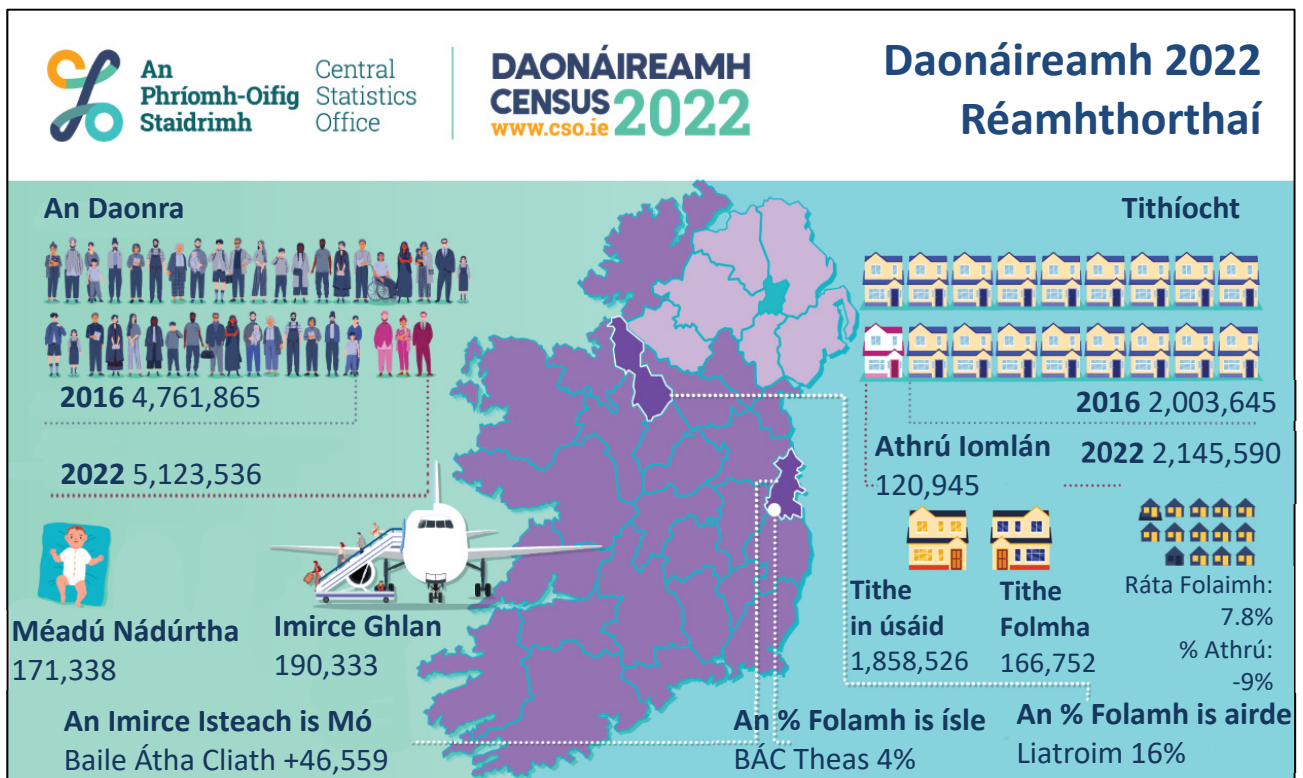
1.	
	
2.	Luachan
	
3.	
	
4.	

Ceist 12

€3,000 is ea pá míosúil Dháithí Uí Bhroin. Íocann sé ÍMAT ag ráta 20% agus tá creidmheas cánach míosúil de €295 aige.

Ríomh glanphá míosúil Dháithí agus na **cúig** réimse nach bhfuil scáthaithe agus a bhfuil na huimhreacha (i) go (v) orthu, á gcomhlánú agat sa tábla thíos.

Dáithí Ó Broin	€	€	Obair
Pá Comhlán		(i)	
ÍMAT @ 20%	(ii)		
<i>Lúide Creidmheas Cánach</i>	(iii)		
Cáin iníoctha		(iv)	
Glanphá		(v)	

(i) De réir na grafaice eolais thuas, cad é daonra na hÉireann in 2022?

(ii) Mínigh tionchar **amháin** a d'fhéadfadh a bheith ag méadú sa daonra ar Éirinn.

Ceist 14

Tá €10 le caitheamh ag Tomás. Tá sé ag iarraidh creidmheas fóin agus t-léine a cheannach, ach níl dóthain airgid aige chun an dá earra sin a cheannach. Beartaíonn sé €10 de chreidmheas fóin a cheannach.

Ag baint úsáid as an eolas thuas, sainaithin an costas airgeadais agus an deischostas do Thomás.

Costas Airgeadais:
Deischostas:

Ceist 15

Ní bhíonn beagnach 50% d'ábhar fógraíochta tionchairí clibeáilte mar fhógraíocht.

Curtha in oiriúint ó www.ccpc.ie

- (i) Ainmnigh an dlí lena ndéantar tomhaltóirí a chosaint ar fhógraíocht atá bréagach nó míthreorach.

--

- (ii) Mínigh míbhuntáiste **amháin** a bhaineann tomhaltóir as siopadóireacht a dhéanamh ar líne:

Míbhuntáiste:

Freagair gach ceist.

Tá na ceisteanna uile ar aon mharc.

Ceist 16

(a)

Is cuideachta dhomhanda í Kellogg's a dhíolann brandaí cáiliúla ar nós Corn Flakes, Crunchy Nut, Rice Krispies agus Coco Pops.

(i) Mínigh cad is brí le cuideachta dhomhanda.

(ii) Tá trí lógó eile a bhaineann le cuideachtaí sa phictiúr thíos. Cuir isteach tic (✓) chun a shainaithint cé acu de na cuideachtaí sin ar cuideachtaí domhanda iad.

Lógó na Cuideachta			
Cuideachta Dhomhanda			

(iii) Mínigh **dhá** dhúshlán atá roimh chuideachtaí domhanda ar nós Kellogg's.

1.
2.

(b) Sheol Kellogg's táirge nua, *Hazelnut Choc Coco Pops*, i margadh na hÉireann in 2022. Tá 30% níos lú siúcra iontu ná mar atá in aon ghránaigh ríse eile atá clúdaithe le seacláid.

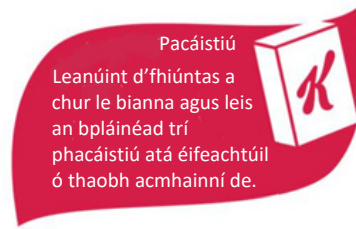

(i) Sainaithin spriocmhargadh don táirge nua *Hazelnut Choc Coco Pops*.

(ii) Luaigh modh **amháin** taighde deisce agus modh **amháin** taighde allamuigh a d'fhéadfadh Kellogg's a úsáid chun a spriocmhargadh a shainaithint:

Taighde Deisce:
Taighde Allamuigh:

- (iii) Tá Kellogg's an-bhródúil as a bheith tiomanta d'inhuanaitheacht dhomhanda agus iad ag obair i dtreo ocht gcinn de spriocanna, a bhfuil ceann amháin díobh i réimse an phacáistithe.

Mínigh an téarma 'forbairt inhuanaithe'.

- (iv) I dteannta bia a dhéanamh a thaitníonn go mór le custaiméirí, tá Kellogg's tiomanta do dhéanamh de réir mar is fearr do dhaoine agus don phláinéad.

Spriocanna Kellogg's don bhliain 2020

Seachas *pacáistiú atá éifeachtúil ó thaobh acmhainní de*, tabhair breac-chuntas ar **dhá** shlí ar féidir le Kellogg's feidhmiú ar mhodh inhuanaithe chun daoine agus an pláinéad a chosaint.

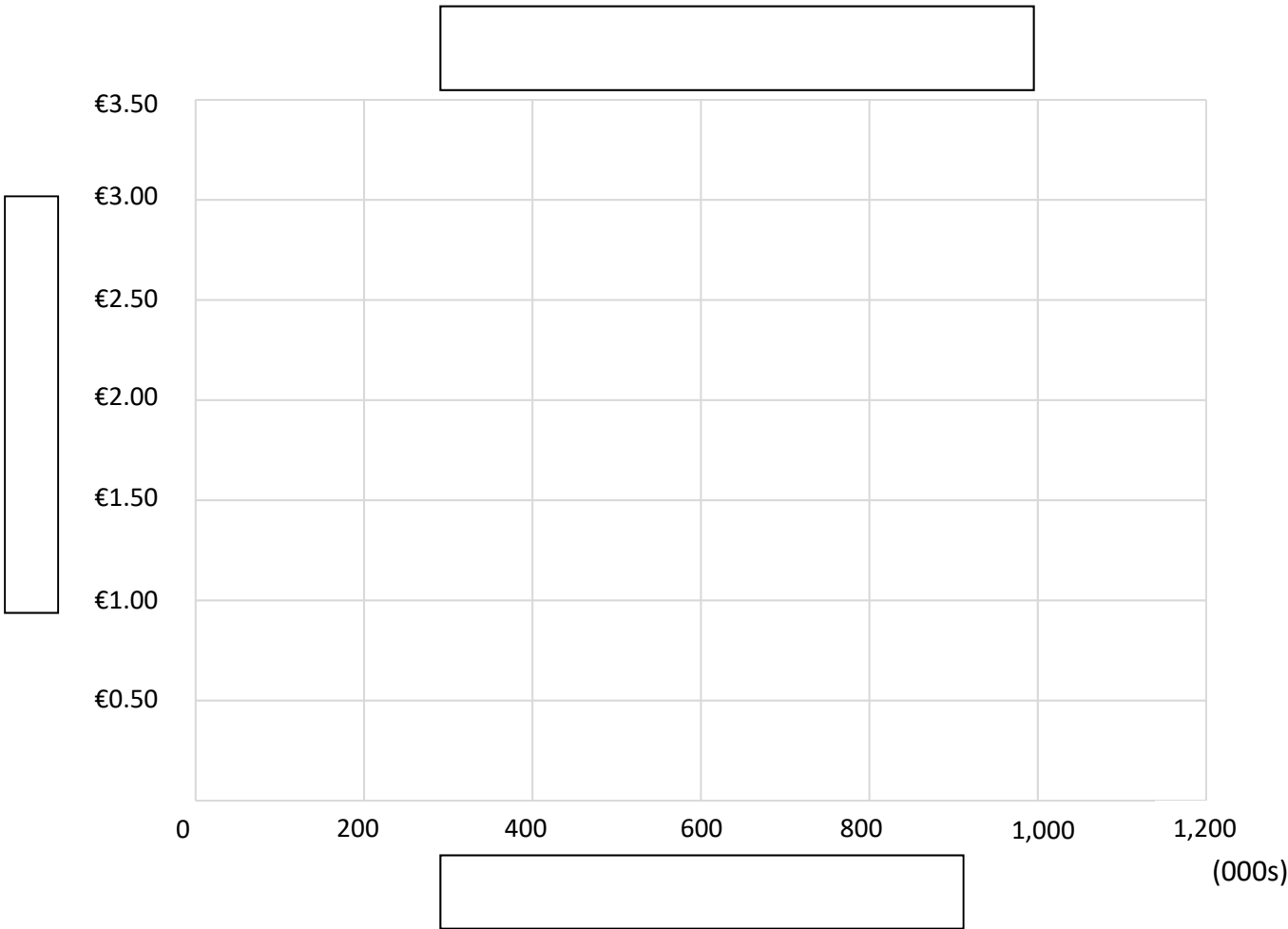
1.
2.

- (c) Tá iomaitheoir tagtha isteach i margadh an bhricfeasta agus Corn Crispies á dhíol aige, ar gránach maidine é atá bolgach agus éadrom.

Sa liosta thíos, tá an soláthar agus an t-éileamh mar atá tuartha ó thaighde margaidh:

Praghas	Méid a Éileofar (000s)	Méid a Sholáthrófar (000s)
€1.00	1,000	200
€1.50	800	400
€2.00	600	600
€2.50	400	800
€3.00	200	1,000

- (i) Agus an t-eolas thuas á úsáid agat, tarraing agus lipéadaigh an cuar éilimh agus an cuar soláthair do Corn Crispies agus bíodh an ais agus teideal san áireamh agat.

- (ii) Agus do léaráid á húsáid agat, nó ar shlí eile, sainaithin an praghas cothromaíochta agus an chainníocht chothromaíochta.

Scríobh do chuid freagraí sa tábla thíos.

Praghas Cothromaíochta:	€
Cainníocht Chothromaíochta:	aonaid

- (iii) Tabhair breac-chuntas ar **dhá** thoisc seachas iomaíocht, ar cheart don chuideachta nua iad a bhreithniú agus praghas á shocrú acu dá dtáirge nua Corn Crispies.

1.
2.

Ceist 17

Miondíoltóir cúraim craicinn orgánaigh is ea Cosmaidí Glana Teo., atá lonnaithe i mBaile Átha Cliath. Chun a ndíolacháin a mhéadú tuilleadh, sheol siad siopa ar líne le déanaí.

(a) Comhlánaigh agus comhardaigh Leabhar Airgid Anailísithe Chosmaidí Glana Teo. do mhí na Bealtaine 2023, ag baint úsáid as an eolas thíos:

Dáta	Idirbheart	Méid €
04/05/23	Díoladh earraí	15,000 móide CBL 23%
09/05/23	D’infheistigh scairshealbhóirí caipiteal sa ghnó	12,500
12/05/23	Íocadh teileafón agus leathanbhanda	1,700
17/05/23	Ceannaíodh earraí lena n-athdhíol	10,000 móide CBL €2,300
26/05/23	Íocadh pá	14,000
30/05/23	Díoladh earraí	18,000 móide CBL 23%

Obair más gá:

(b) Breac na hiomláin agus na hiarmhéideanna go léir ó Leabhar Airgid Anailísithe Chosmaidí Glana Teo. sna cuntais mhórleabhair chuí atá thíos.

Dr cuntas_____ Sr

Dáta	Sonraí	Iomlán	Dáta	Sonraí	Iomlán

Dr cuntas_____ Sr

Dáta	Sonraí	Iomlán	Dáta	Sonraí	Iomlán

Dr cuntas_____ Sr

Dáta	Sonraí	Iomlán	Dáta	Sonraí	Iomlán

- (c) (i) Ceann amháin de chaiteachais Chosmaidí Glana Teo. is ea teileafón agus leathanbhanda. Tabhair breac-chuntas ar **dhá** thairbhe a bhaineann Cosmaidí Glana Teo. as leathanbhanda iontaofa ardluais a bheith acu.

1.
2.

- (ii) Tá Cosmaidí Glana Teo. ag smaoineamh faoi mhodhanna éagsúla margaíochta a úsáid chun a dtáirgí a chur ar an margadh. Tá sé beartaithe acu fógraíocht a dhéanamh ar na meáin shóisialta.

Liostaigh **dhá** ardán meán sóisialta a d'fhéadfaidís a úsáid chun díriú ar na custaiméirí a d'fhéadfadh a bheith acu.

1.
2.

- (iii) Mol dhá mhodh **margaíochta** eile a d'fhéadfadh Cosmaidí Glana Teo. a úsáid chun a dtáirgí a chur ar an margadh. Tabhair cúis le gach ceann de na moltaí.

Modh 1:
Cúis:
Modh 2:
Cúis:

Ceist 18

(a) Chríochnaigh Máire Ní Fhathaigh a cuid scrúduithe Ardteistiméireachta le déanaí agus tá áit glactha aici ar chúrsa tríú leibhéal sa Ghnó. Tá airgead tosaigh de €500 aici ar an 1 Deireadh Fómhair. Thug sí an t-eolas seo a leanas:

- Tá sé beartaithe ag Máire go mbeidh sí ag caitheamh €200 in aghaidh na míosa ar earraí grósaera agus ar bhia.
- Beidh billí leictreachais de €30 aici i mí Dheireadh Fómhair, €50 i mí na Samhna agus €55 i mí na Nollag.
- Cosnaíonn conradh fóin póca Mháire €45 in aghaidh na míosa.
- Tá sé beartaithe ag Máire go mbeidh sí ag caitheamh €80 in aghaidh na míosa ar shiamsaíocht. Beidh sí ag caitheamh €70 i mí na Nollag.

Ag baint úsáid as an eolas a thugtar, comhlánaigh buiséad Mháire.

Tá ioncam iomlán agus caiteachas seasta Mháire déanta amach duit.

Buiséad Mháire	Deireadh Fómhair	Samhain	Nollaig	Iomlán
Ioncam Pleanáilte				
Máire – pá	480	480	580	1,540
Deontas SUSI	340	340	340	1,020
Liúntas míosúil	200	200	200	600
Ioncam Iomlán (A)	1,020	1,020	1,120	3,160
Caiteachas Pleanáilte				
Caiteachas Seasta				
Cíos	650	650	650	1,950
<i>Fo-iomlán</i>	650	650	650	1,950
Caiteachas Neamhrialta				
Earraí grósaera agus bia				
Leictreachas				
Fón Póca				
<i>Fo-iomlán</i>				
Caiteachas Lánroghnach				
Siamsaíocht				
<i>Fo-iomlán</i>				
Caiteachas Iomlán (B)				
Airgead Glan (A – B)				
Airgead Tosaigh				
Airgead Deiridh				

- (b) Tá Máire ag smaoineamh ar charr a cheannach ionas go mbeadh sé níos éasca uirthi taisteal chuig an gcoláiste gach lá. Tá sí ag smaoineamh ar iasacht €5,000 a fháil chun carr a cheannach. Tá roinnt taighde ar líne déanta aici agus fuair sí amach go bhfuil na socruithe aisíocaíochta seo a leanas ar fáil sa Chomhar Creidmheasa áitiúil.

Áiritheoir Iasachta

Roghnaigh Cuspóir na hIasachta

Car Loan 7.9%

An iasacht ba mhaith liom

5,000

An tréimhse iasachta (míonna)

36

APR 8.2%

Achoimre ar Aisíocaíochtaí

Aisíocaíocht	Iomlán	Ús
Seachtainiúil €36.02	€5,619.66	€619.66
Coicisiúil €72.10	€5,623.44	€623.44
Míosúil €156.45	€5,632.25	€632.25

Téarmaí agus coinníollacha: Is mar eolas ginearálta duit na figiúirí go léir a thugtar ar an suíomh gréasáin seo, agus is treoir gharbh iad maidir le haisíocaíochtaí iasachta. Ní mhaítear go bhfuil aon ráitis ar an suíomh gréasáin ina ráitis údarásacha nó ina gceangal de réir dlí. Moltar duit dul i dteagmháil lenár n-oifigeí maidir leis an eolas is déanaí faoi rátaí agus tairiscintí.

Fiosraigh anseo Déan iarratas anois

- (i) Dá dtógfadh Máire an iasacht amach i mí Dheireadh Fómhair agus dá roghnódh sí an rogha don aisíocaíocht **mhíosúil** a thaispeántar thuas, cé mhéad a bheadh san aisíocaíocht iomlán in aon bhliain amháin?

Freagra	Obair
€	

- (ii) Cén tionchar a bheadh ag an aisíocaíocht iasachta mhíosúil ar a glanfhigiúr airgid i mí Dheireadh Fómhair?

Tionchar:

- (iii) Chomh maith le haisíoc na hiasachta, tabhair breac-chuntas ar **dhá** chostas eile a bhaineann le carr a rith.

1.
2.

- (iv) An molfá do Mháire carr a cheannach? Tabhair cúis le do fhreagra.

Moladh:
Cúis:

- (c) (i) Faigheann Máire deontas oideachais ón Rialtas (SUSI – Tacaíocht Chomhchoiteann do Mhic Léinn in Éirinn) chun tacú léi san oideachas tríú leibhéal.

Tabhair breac-chuntas ar **dhá** chúis a gcuireann an Rialtas tacaíocht airgeadais ar fáil do mhic léinn áirithe san oideachas tríú leibhéal.

1.
2.

- (ii) Íoctar deontas SUSI go díreach isteach i gcuntas bainc Mháire.

Mínigh **dhá** sheirbhís eile a chuireann bainc ar fáil do shealbhóirí cuntais reatha.

1.
2.

Lipéadaigh gach píosa oibre go soiléir le huimhir na ceiste agus leis an gcuid den cheist.

[illegible]

Ná scríobh ar an leathanach seo

Fógra cóipchirt

D'fhéadfadh sé go bhfuil téacsanna nó íomhánna sa scrúdpháipéar seo nach é Coimisiún na Scrúduithe Stáit úinéir an chóipchirt orthu, agus d'fhéadfadh sé gur athchóiríodh iad, chun críche an mheasúnaithe, gan cead na n-údar a fháil roimh ré. Ullmhaíodh an scrúdpháipéar seo de réir Alt 53(5) den *Acht um Chóipcheart agus Cearta Gaolmhara, 2000*. Ní údaraítear aon úsáid dá éis chun aon chríche ach amháin chun na críche dá bhfuil sé beartaithe. Ní ghlacann an Coimisiún aon dliteanas as sárú ar bith ar chearta tríú páirtí a eascraíonn as dáileadh ná as úsáid neamhúdaraíthe an scrúdpháipéir seo.

Scrúdú Deiridh na Sraithe Sóisearaí – Comhleibhéal

Staidéar Gnó

Dé Luain 10 Meitheamh

Tráthnóna 1:30 - 3:30